

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 141 din 02.03.2022

Dosar nr.: 73/2021

Petiția nr.: 877/05.02.2021

Petent:

Reclamat: S.C. PARA CONTROL S.R.L.

Obiect: Refuzul de a realiza lucrări de vulcanizare pentru autoturismul petentului pe motiv că acesta și-a aparat dreptul de consumator la A.N.P.C. în urmă cu 1 an și jumătate, reclamând firma pentru vânzarea unui cauciuc defect

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

S.C. PARA CONTROL S.R.L., cu sediul în municipiul Câmpulung Muscel, B-dul I.C. Brătianu nr. 40, jud. Argeș și cu adresă de e-mail: paraschiva.catalin@gmail.com

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 877/17.03.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 2086/17.03.2021 a fost citată partea reclamată, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 20.04.2021, ora 12.00. Prin citație petentului i s-a solicitat să încadreze aspectele semnalate în cuprinsul petiției în elementele unei fapte de discriminare, în sensul indicării criteriului de discriminare care a stat la baza presupusei fapte de discriminare. De asemenea, s-a adus la cunoștința excepția de necompetență a Consiliului, invocată din oficiu, raportat la solicitarea de a se dispune înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare.

5. Citațiile au fost transmise cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței prin poștă;

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Prin intermediul poștei electronice (e-mail înregistrat sub nr. 2351/25.03.2021) petentul transmis solicitarea de a i se acorda un termen de audiere online

8. În urma solicitării exprese a petentului privind acordarea unui termen de audieri, prin adresa înregistrată sub nr. 2404/26.03.2021 au fost recitate părțile, audierile urmând a se desfășura prin intermediul aplicației Zoom, în data de 21.02.2022, ora 10.15. Citațiile au fost transmise prin intermediul poștei electronice.

9. Procedură legal îndeplinită.

10. În cadrul ședinței de audieri online petentul a fost prezent, iar partea reclamată a fost absentă.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 3305/05.11.2021 petentul a transmis transcriptul înregistrării audio depusă anterior ca și probă.

12. Prin intermediul poștei electronice (e-mail înregistrat sub nr. 3306/05.05.2021) petentul a precizat criteriul de discriminare.

13. Prin adresa înregistrată sub nr. 4410/10.06.2021 s-a comunicat părților posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate pe parcursul soluționării sesizării.

14. Prin adresa înregistrată sub nr. 5222/12.07.2021 partea reclamată a depus un punct de vedere (care a fost transmis petentului prin adresa înregistrată sub nr. 6195/17.08.2021).

15. Prin adresa înregistrată sub nr. 6582/02.09.2022 petentul a depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

16. Prin petiția înregistrată sub nr. 877/05.02.2021 petentul susține că în data de 12.11.2020 a fost la firma de vulcanizare S.C. PARA CONTROL S.A. pentru a i se realiza lucrări de vulcanizare pentru autoturismul personal, ocazie cu care s-a adresat unui lucrator al vulcanizării să îi monteze o anvelopă, însă a fost întrerupt de patronul firmei care i-a spus să plece pentru că nu îi realizează nimic. Petentul susține că patronul vulcanizării a invocat ca motiv al refuzului lipsa unei programări prealabile, însă din înregistrarea audio depusă ca probă se poate observa că doi clienți cărora li se lucra pt mașinile lor au spus că nici ei nu au programare.

17. Petentul precizează că a așteptat circa 40 de minute pentru a fi servit însă a fost refuzat repetat de către patronul firmei pe mai multe motive, după cum urmează:

- pentru că nu avea programare, însă nici ceilalți clienți nu aveau programare;
- pentru că este o persoană dificilă (astfel cum reiese din înregistrare, șeful firmei spune că din punctul său de vedere este om dificil);
- pentru că are dreptul să își selecteze clienții (astfel cum reiese din înregistrare);
- pentru că l-a reclamat cu un an în urma la ANPC (pe motiv că l-a înșelat cu o anvelopă, iar ANPC l-a obligat să îi dea banii înapoi) și, văzând ce s-a întâmplat data trecută, a decis să nu îi facă lucrări de vulcanizare întrucât nu are timp să stea să scrie declarații;
- pentru că are clienți până la terminarea programului (lucru neadeverat deoarece alții intrau înaintea sa fără să aibe macar vreo vorba cu patronul);
- pentru că “e firma mea, fac ce vreau și ce pot, nu ma obligi tu pe mine!”.

18. În continuare petentul susține că motivul pentru care a fost discriminat are legătură cu faptul că și-a apărat dreptul de consumator la ANPC.

19. Petentul precizează că i-a spus patronului că va aștepta la rând ca toată lumea, însă acesta i-a spus să plece la altă vulcanizare. Petentul menționează că a așteptat, timp în care unii lucrători ai vulcanizării nu lucrau și erau și locuri libere de lucru, unii clienți veneau, iar alții plecau și tuturor le lucra, numai dumnealui nu i-a lucrat, spunându-i în mod repetat să plece și să nu mai aștepte pentru că, orice ar fi, nu îi va rezolva nici măcar o presiune la roată.

20. Petentul susține că a fost discriminat și de lucrătorul căruia s-a adresat cu solicitarea sa, întrucât l-a trimis să vorbească cu patronul, în timp ce toți ceilalți clienți erau serviți, petentul fiind singurul tratat diferit. În continuare petentul susține că a insistat să îi facă macar o presiune la roată deoarece avea un cauciuc slab și aceștia tot nu au vrut, simțindu-se deosebit de umilit când clienții l-au privit cu mirare în timp ce era refuzat.

21. Petentul susține că n-a jignit, nu a amenințat, nu a vorbit necuviincios în timpul interacțiunii cu angajații și patronul vulcanizării.

22. Prin e-mail-ul înregistrat sub nr. 3306/05.05.2021 petentul susține că a fost discriminat de numitul pe motiv că și-a apărat dreptul legal de petițiune cu aproximativ 1,5 ani în urma, când i-a făcut o reclamație la ANPC referitor la o anvelopa cu care fusese înșelat. În continuare petentul susține că ANPC a dat dispoziție să i se returneze banii plătiți pe anvelopă, respectiva reclamație fiind motivul refuzului/discriminării.

23. Petentul precizează că demersul său a fost legal și că ANPC a confirmat că a avut dreptate, motiv pentru care acest operator economic nu avea dreptul, așa cum insistă în înregistrare, să-și selecteze clienții, refuzându-i serviciile.

24. Petentul susține că a fost considerat și „reclamagiu și dificil”, motiv pentru care i-au fost înlăturate drepturile sale legale.

25. Petentul precizează că angajații acestei firme, lucrătorii care repară roțile, s-au purtat întotdeauna frumos cu dumnealui, în înregistrare auzindu-se când spun că vor să îi lucreze cu drag și cu plăcere, însă nu le dă voie șeful lor. De asemenea petentul accentuează că pe înregistrare se aude când patronul spune că angajații lui nu îi vor mai lucra de acum încolo pentru că nu le va da voie, aceștia neștiind că nu trebuie să îi lucreze petentului.

26. Prin adresa înregistrată sub nr. 3305/05.11.2021 petentul a transmis transcriptul înregistrării audio, după cum urmează:

Potent: Am și eu de făcut două roți la mașină

Angajat: Pai a zis șeful să vorbești cu el, pai nu ați stat cu șefu de vorbă?

Potent: Păi am stat cu șefu de vorbă...

Angajat: Uitați, șefu, acolo...

Potent: Pai, dar toată lumea merge la șefu?

Angajat: Pai dacă el e șefu... sunt eu șefu?

Potent: Pai da, dar fiecare vine la voi, nu? De ce nu vrei să-mi faceți?

Angajat: Eu vă înțeleg, dar trebuie să ascult de șefu, e vorba de serviciul meu...

Potent: Aștept la rând, deci nu e nicio problemă.

P.C: Nu pot să dau oamenii la o parte!

Petent: Păi nu am zis să-i dai la o parte, am zis că aștept... de ce nu vrei să-mi faceți și mie?

P.C: Nu mai aștepta că aștepți degeaba! Ce-ai pățit, mă? Ți-am spus să vii săptămâna viitoare?

Petent: Păi cum să aștept până săptămâna viitoare pentru roți?

P.C: Nu mai aștepta că am programări până la ora închiderii. Nu mai aștepta, mai sunt și alte vulcanizări, noi avem programări!

Petent: Pai nu, aștia nu sunt programați!

P.C: Nu poți tu să știi ce e în firma mea, nici nu cred ca te interesează!

Petent: Pai nu, dar nu am decât două cauciucuri de pus!

P.C: Nu mai aștepta, ca aștepți degeaba!

Petent: Nu, dar măcar o roată!

P.C: Nu aștepta, că aștepți degeaba!

Petent: Pai dacă mai sunt astea două mașini...

P.C: Păi după astea două, vin altele două și tot așa...

Petent: Poate până vine, îmi faci mie, păi ce, nu vrei să iei bani? Nu-ți plătesc sau de ce?

P.C: Am drept să imi selectez clienții!

Petent: Păi da, dar eu nu sunt tot un client? Sau?

P.C: Ai văzut și tu, și barurile au drept să-și selecteze clienții, du-te în alta parte...te descurci tu!

Petent: Păi nu sunt, nu am unde să merg. Până la ce oră e deschis aici?

P.C: Nu mai aștepta că aștepți degeaba!

Petent: La cinci?

P.C: Ce nu înțelegi? Nu m-ai reclamat tu atunci? Ce mai aștepți?

Petent: Nu-mi faceți și mie rotile? Vă plătesc, vă dau banii dinainte, sau ce, de ce nu vrei să-mi faceți și mie?

Angajat: Uite-l, mă, tot la mine vine. Nu înțelegi că eu sunt angajat? Du-te la șefu!

Petent: Pai, da, dar fiecare client vine la șefu? Adică eu am venit de ani de zile aici, am venit la voi și nu m-ați trimis la șefu!

Angajat: Am înțeles, domnule, eu vi le fac dacă mă lasă șefu, eu vi le fac cu cea mai mare plăcere!

P.C.: Nu înțelegi.

Petent: Nu, eu am înțeles, dar nu vă fac ceva rău, adică eu vă dau banii dinainte, vreau să-mi fac roțile!

Angajat: Am inteles, nu ați vorbit cu dânsul?

Petent: Pai am vorbit, dar zice că nu poate, că nu știu de ce...

Angajat: Lasă că mai e o mașină sau două și le facem...

Petent: Da, bine... uite aici e liber, colo liber, trei locuri libere...

Angajat: De ce imi cereți mie explicații, mergeți la șefu, dacă dânsul zice „da”, eu v-am băgat imediat!

Petent: Am înțeles. Deci dumneavoastră nu îmi faceți pentru că așa v-a zis șefu!

Angajat: Nu pot să fac ce vreau eu.

Petent: Păi da, normal, da da. La cât termini programul? La cinci?

Angajat: Nu, la șase, da, la cinci jumate, șase...

Petent: Uite, altă mașină care a venit și bagă înainte. Păi, nu, întreb așa, eu vreau să-mi fac roțile, uite, e liber, trei locuri. Am inteles, deci dacă nu imi faceți astea, asta e...Păi da, normal...Păi unde e programul? Uite, altă mașină care a venit și baă....Auzi șefu, de ce nu vrei să-mi faci și mie? Că uite, ai liber aici...

P.C: Unde?

Petent: Uite...

P.C: Pai cum să am liber? Pai nu ți-am zis că am programări? Uite, vine o mașină, acum o bag, tu ai impresia ca te mint? Nu mai aștepta, ca aștepti degeaba, nu ne interesează.

Petent: Dar, de ce ești așa, mă, acum? Ce? Eu, dacă ți-am făcut atunci reclamație, ti-am făcut pentru că...

P.C: N-avea nicio legătură, nu ne înțelegem....

Petent: Știi bine, deci nu am fost răutăcios...

P.C: Daca nu vroiam să-ți fac, îți spuneam frumos că am dreptul să îmi selectez clientela și că nu-ți fac, înțelegi? Că nu ma obligă nimeni pe lumea asta să-ți fac. Numai că eu nu ți-am spus așa, că puteam să-ți spun că nu vreau să-ți fac, că nu mă obliga nimeni după lumea asta să-ți fac, înțelegi?

Petent: Nu știu asta cum e, dar eu vreau să-ți zic că în afară că ai dreptul sau nu, faptul că-ți plătesc, îți dau banii dinainte, sau ce vrei?

P.C: Nu e vorba de bani, dar eu am dreptul să-mi selectez clientela!

Petent: Pai da, dar uite, ai stande libere, oameni liberi.

P.C: N-am nici oameni, nici stande, unde-i vezi tu?

Petent: Uite! Aici se poate...

P.C: Nu e stand liber.

Eu: Dar ce e?

P.C: Dar nu trebuie să mă justific eu la tine și să-ți dau tie explicații..

Petent: Nu, nu trebuie să te justifici, dar vreau să-mi faci astea.

P.C: Dacă nu pot? Ai alte vulcanizări...

Petent: Eu zic să te mai gândești, și să îmi faci și mie, că nu ai ce să pierzi cu mine...

P.C: Nu, nu...

Petent: Ați venit cu programare aici?

Client_1: Nu. Nu cu programare.

Petent: Nu cu programare, nu? Păi mie mi-au zis că se vine cu programare.

Client_1: Dar ce aveți, de schimbat roți?

Petent: Da, uite, am venit de trei ori și pe mine nu mă primește, zice că e cu programare, dar nu, uite vin oameni, intră direct. Deci nu e cu programare. Uite, aici e un stand liber, colo alt stand liber.

P.C: Nu ne înțelegem omenește, ai ceva cu mine. Nu înțeleg, ce vrei?

Petent: Auzi, l-am întrebat pe domnul și a zis ca nu a făcut nicio programare.

P.C: Așa și ce e, ce vrei?

Petent: Pai nu, că m-ai mințit, ai zis că e cu programare.

P.C: Așa și care e problema ta, dacă nu vreau să-ți fac, uite, nu vreau să-ți fac, care e treaba?

Petent: Asa, zi mai bine că nu vrei să-mi faci, dar nu cred că ar trebui...

P.C: Pai dacă tu ești un om dificil, uite, eu nu vreau să am de-a face cu oameni dificili ca tine, din punctul meu de vedere ești un om dificil și eu nu vreau să am de a face cu oameni dificili ca tine, și prefer să evit oamenii dificili, că ai văzut ce s-a-ntâmplat și na...

Petent: Da, dar ce ți-am făcut eu? Ce nu ți-am plătit? Te-am deranjat cu ceva?

P.C: Ți-am explicat atunci, dacă vrei să înțelegi.... dacă nu, du-te!

Petent: Cu ce am fost dificil? Nu ți-am plătit? Sau ce ți-am făcut?

P.C: Fiecare are dreptul să aibe o opinie. Din punctul meu de vedere ești un om dificil.

Petent: Da, eu am înțeles, dar, uite și tu nu erai aici, stai puțin să-ți spun, am venit de multe ori, iar oamenii tăi mi-au făcut roțile, le-am plătit, le-am mulțumit și nu am avut nicio problemă și uite întreabă-i dacă au avut vreo problemă!

P.C: N-au știut, n-au știut, n-au știut.

Petent: Pai ce să știe? Aia e viața mea personală, nu e treaba altora, dar eu dacă am venit și am plătit..

P.C: N-o să-ți mai facă, stai liniștit.

Petent: Ce să imi facă?

P.C: Servicii de vulcanizare!

Petent: Păi de ce ?

P.C: Păi uite așa!

Petent: Că nu îi lași tu, de aia!

P.C: Exact! Exact! Exact! Exact!

Petent: Păi ei mi-au făcut. Dar de ce să nu-i mai lași?

P.C: Pentru că nu vreau și că pot... ce mai vrei? E firma mea, eu nu te oblig pe tine să faci, bijnițul tau să mi-l faci mie. Nici eu nu pot sa te oblig. Pai și-atunci?

Petent: Da, dar nuu, cu ce am fost dificil?

Petent: Auzi, nici să-ți plătesc înainte?

P.C: Deci nu e vorba de bani...

Petent: Ce vrei? De ce sunt dificil, că nu am supărat pe niciun angajat de al tău...pe tine te-am supărat când a fost vorba cu cauciucuri....

P.C: Păi da și eu sunt șefu!

Petent: Da!

P.C: Și eu nu mai vreau să-ți fac, care e problema?

Petent: Mai frate, dar ce am făcut? Adică nu că te oblig, că ți-am făcut reclamație, dar nu era corect? Parerea ta, nu era corect?

P.C: Da, omule, dacă era corect să faci reclamații, eu sunt stan-pățitul, eu trebuie să stau să muncesc, înțelegi? Nu să stau să scriu declarații, tu poate n-ai ce face, eu am ce face înțelegi? Eu n-am timp și ca să evit chestii d-astea, nu-ți fac!

Petent: Am înțeles, nu vrei să-mi faci ca să nu...

P.C: Ca să nu mai greșesc, să stau să scriu apoi!

Petent: Nu e o discriminare?

P.C: Nu e nicio discriminare. Am și eu dreptul să-mi selectez clienții, ai văzut și tu baruri care își selectează clienții... sunt și alte vulcanizări, du-te!

Eu: Bine mă! Na, hai bine, asta e, nu vrei, nu vrei ... dar auzi, zic și eu o chestie .... nu era corect, părerea ta, să-mi spui de la început că mă selectezi și că nu-ți place de mine și tu mi-ai zis că ai programări?

P.C: Pai am programări, crezi că nu am programări?

Petent: Păi domnii ăia au zis că nu ai programări, dar nu trebuia să-mi spui de la început? Uite, am stat atât și eu am venit de la Bughea!

P.C: Pai de ce ai venit ? Te-am pus eu ca să vii?

Petent: Pentru că nu am cu ce să merg!

P.C: Pai de ce îmi spui mie chestile astea, că nu te am pus eu sa vii!

Petent: Păi nu! Trebuia să-mi spui de la început că nu vrei să-mi faci... bine asta e, nu vrei, să fii sănătos!

P.C : Sunt 12 vulcanizări, te descurci. Du-te!

Petent: Auzi, ai venit cu programare aici?

Client_2: Fără!

Petent: Fără progamare, da?

Client_2: Fără!

Petent: Foarte bine, păi asta, am înțeles! Fă-mi și mie o presiune, am și eu nevoie pentru o roată slabă, mi-o faci? Păi nu îmi face nimica mie... Vezi că e al doilea client care a zis că e fără programare....

Angajat: Pentru o presiune să facă programare...

Petent: Uite și eu am nevoie de o presiune... Îmi faci și mie? Fă-mi și mie!

P.C: Nu vreau!

Petent: Păi fă-mi, măi, și mie o presiune, atâta, una! Dacă s-ar fi spart roata, mi-o făceai?

P.C: noo nu nu!>>

Sușinerile părții reclamate

27. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 5222/12.07.2021 partea reclamată prin numitul în calitate de administrator a depus un punct de vedere.

28. Partea reclamată susține că societatea comercială S.C. PARA CONTROL S.R.L. are ca obiect principal de activitate întreținerea și repararea autovehiculelor, cod CAEN 4520.

29. Partea reclamată precizează că, având în vedere situația generată de pandemia COVID-19 și regulile sanitare impuse de către Ministerul Sănătății, au fost luate măsuri de limitare a prezenței și contactului fizic între angajații societății și client, precum și a evitării situațiilor care pot genera o aglomerare de client în cadrul serviciului, introducând regula programării clienților, tocmai pentru a evita aglomerarea, cozile, discuțiile între client, etc.

30. Întrucât au existat situații în care angajații au efectuat programări simultane pt aceleași servicii, la mai mulți client în același timp, partea reclamată susține că a luat hotărârea în luna martie ca toate programările să le realizeze personal, tocmai pentru a preîntâmpina situațiile prezentate mai sus.

31. În situația prezentată de petent, partea reclamată susține că a încercat să îi explice faptul că serviciile prestate de către societate se fac în baza unei programări prealabile, după cum se poate observa încă de la începutul conversației înregistrată de petent (deși acesta filmează într-un spațiu fără a avea acordul său sau al vreunui angajat al societății). Partea reclamată menționează faptul că ziua în care a venit petentul și respectiv perioada în cauză a fost una foarte aglomerată, fapt ce a cauzat realizarea de programări cu întârziere. De asemenea, posibilitatea realizării de servicii de schimbare anvelope a fost destul de restrânsă, doar 2 posturi fiind disponibile în acest sens.

32. Partea reclamată precizează că standul la care face referire în transcript este dedicat serviciilor de direcție și nu celor de schimbare roți/anvelope.

33. Partea reclamată precizează că se observă cu ușurință din înregistrări tendința amenințătoare a petentului, așa cum rezultă la pagina nr. 6 („eu zic să te mai gândești și să îmi faci și mie, că nu ai ce pierde”).

34. Partea reclamată precizează că în paginile următoare din transcript apare o situație în care ar apărea unii clienți care au beneficiat de anumite servicii fără programare. Partea reclamată susține că una dintre situații este total neadevărată, întrucât, deși clientul respectiv respectiv avea programare, dar asistând la toată discuția și cunoscându-l pe petent drept o persoană dificilă, totuși a răspuns în acest fel, mai mult

ironic. Partea reclamată susține că celălalt client la care se face referire a avut nevoie numai să umfle o roată, în regim de urgență, serviciu care durează 10 secunde și care nu presupune programare.

35. Partea reclamată susține că, deși i-a prezentat petentului varianta unei programări, acesta a refuzat, insistând să beneficieze de serviciile solicitate în acel moment.

36. Partea reclamată susține că este adevărat faptul că s-a enervat la un moment dat și a reacționat într-un mod neadecvat, însă nu s-a pus problema niciodată de discriminare. Mai mult, partea reclamată precizează că petentul nu a fost jignit în niciun fel (fapt ce se poate constata în transcrierea prezentată) și nu i-au fost adresate cuvinte jignitoare, insulte, etc.

37. Partea reclamată precizează că petentul a făcut mai multe plângeri adresate unor organe ale statului, atât împotriva societății sale comerciale, cât și a altor societăți comerciale din Câmpulung.

38. Cu privire la cele prezentate în transcriptul prezentat, precum și la atitudinea și caracterul conflictual al petentului, partea reclamată susține că există persoane care au asistat la cele întâmplate și care îl cunosc, care ar putea să detalieze aceste aspecte.

39. Partea reclamată arată, așa cum rezultă și din cele prezentate de petent în transcript, faptul că nu a avut un comportament de discriminare. Mai mult, portofoliul de clienți ai societății comerciale este unul variat și nu a primit niciodată vreun reproș cu privire la o posibilă discriminare.

III. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

40. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- **Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008:**
  - art. 28: *Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 137/2000](#), republicată.*
  - art. 29: *“Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.”*
  - art. 30: *“(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere. (2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.”*
  - art. 31: *“(1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul. (2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.”*
  - art. 32: *“Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”*

- art. 35: “(1) Colegiul director soluționează excepția după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.”
- art. 36: “Consiliul soluționează excepția prin hotărâre a Colegiului director.”
- art. 63 alin. 1: „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.
- Capitolul VI - Administrarea probelor - art. 68 alin. (1): “În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”
- **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată**
- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 10: ”Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...) h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”
- art. 20 alin. (6): “Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”
- art. 26. alin. (1): „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”
- art. 27 alin. 1: „Persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului”
- **Constituția României, revizuită**
- art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor

democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: *„Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”*
  - art. 16: *“(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”*
  - art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: *„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”*
- **Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale**
- art. 14 - Interzicerea discriminării: *“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”*

IV. Principiile de analiză

41. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G.137/2000 republicată, **pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:**

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

42. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.”*

43. În practica jurisdicțională a Curții Constituționale s-a statuat în mod constant că principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice nu presupune uniformitate ci, dimpotrivă, soluții diferite pentru situații diferite. Principiul egalității impune, de aceea, un tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, în caz contrar el presupunând un drept la diferențiere (Decizia nr. 6/1996, publicată în M. Of. nr. 23/1996).

44. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie **criteriul interzis** de legiuitorul național prin art. 2 alin. 1, textul de lege prezentând sub forma unei enumerări cu caracter determinat criteriul de „*rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată*”; caracterul neexhaustiv al enumerării este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese, sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

45. **Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate** identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis invocat de petent, care constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

46. De asemenea, **o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept**, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

47. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

48. Simpla analiză a art. 20 alin. (6) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, conduce la constatarea faptului că textul prezintă două situații ce sunt în strânsă legătură și anume: **a) prezumția simplă de discriminare** – rezultă din depunerea la C.N.C.D. a unei petiții și a unui probatoriu

minim; **b) obligația de răsturnare a sarcinii probei** – incumbă părții reclamate și constă în dovedirea prin orice mijloc de probă faptul că aspectele menționate în petiția depusă la C.N.C.D., nu reprezintă fapte de discriminare sau că aceste fapte de discriminare au o justificare obiectivă.

49. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, potrivit principiului inversării sarcinii probei, reclamantului revine sarcina de a stabili, în fața instanței naționale, o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe pe baza unuia dintre criteriile interzise (*n.n. în cauza Coleman o discriminare pe criteriul de dizabilitate, în cauza Centrum o discriminare pe criteriu de origine rasială sau etnică*). Adaptarea normelor privind sarcina probei se impune de îndată ce există o prezumție de discriminare. În cazul în care reclamantul ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe împotriva sa, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină părților din acțiunea principală, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, părțile menționate ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe unul din motivele interzise (*a se vedea Curtea Europeană de Justiție, cauza S. Coleman, ECJ, C-303/06, hotărârea din 17 iulie 2008, cauza Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v. Firma Feryn NV, C-54/07, hotărârea din 10 iulie 2008*).

V. Aplicarea principiilor la spetă. Motivele de fapt și de drept

50. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării reține că, petiția așa cum a fost formulată, relevă un tratament diferențiat aplicat unui client prin refuzul de a-i realiza lucrări de vulcanizare pentru autoturism, refuz prin care s-a încălcat dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

51. Pe cale de excepție, în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director urmează a analiza excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu, referitor la solicitarea de a se dispune înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării. Raportându-se la prevederile art. 27 alin. 1 din O.G. nr.137/2000, Colegiul director observă că competența pentru acest capăt de cerere revine instanței de judecată și pentru aceste considerente urmează a proceda la admiterea excepției invocate.

52. În drept, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II

Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, conform art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională.

53. În ceea ce privește întrunirea elementelor discriminării, Colegiul director reiterează că fapta de discriminare săvârșită printr-un tratament diferențiat (care conduce la încălcarea unui drept) este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate părții reclamate trebuie să existe un raport de cauzalitate.

54. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Prin raportare la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, în speța de față se constată incidența art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 10 lit. h) având în vedere argumentele prezentate în continuare.

55. În considerarea obiectului petiției, Colegiul director reține că în data de 12.11.2020 petentul a fost la firma de vulcanizare S.C. PARACONTROL S.A. pentru a i se realiza lucrări de vulcanizare pentru autoturismul personal, însă a fost refuzat. Din probele depuse la dosarul cauzei, mai exact înregistrări audio, Colegiul director reține că în momentul refuzului, partea reclamată a invocat lipsa programării ca justificare pentru declinarea prestării serviciului, însă pe parcursul discuției cu petentul a precizat că nu dorește să-i vulcanizeze o roată pentru a evita o presupusă nouă reclamație din partea acestuia (*“Da omule, dacă era corect să faci reclamații, eu sunt stan-pățitul, eu trebuie să stau să muncesc, înțelegi? Nu să stau să scriu declarații, tu poate n-ai ce face, eu am ce face înțelegi? Eu n-am timp și ca să evit chestii d-astea, nu-ți fac! (...) Ca să nu mai greșesc, să stau să scriu apoi! (...) Nu e nicio discriminare. Am și eu dreptul să-mi selectez clienții, ai văzut și tu baruri care își selectează clienții... sunt și alte vulcanizări, du-te!*). Astfel, Colegiul director reține susținerile petentului potrivit cărora motivul refuzului la serviciile acordate de către partea reclamată îl reprezintă reclamația făcută împotriva acesteia la ANPC cu aproximativ 1 an și jumătate în urmă, în același timp respingând ca neîntemeiate susținerile părții reclamate potrivit cărora serviciile prestate de către respectiva societate comercială în acea perioadă se făceau doar în baza unei programări prealabile.

56. În concluzie, Colegiul director constată că sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare întrucât:

- ✓ s-a creat o deosebire prin refuzul de acordare a serviciilor de vulcanizare; din punct de vedere al beneficierii de servicii prestate de către un operator economic contracost, petentul se află în situație comparabilă cu toți ceilalți clienți;
- ✓ criteriul de diferențiere îl reprezintă reclamația făcută de către petent cu un an în urmă la A.N.P.C.;
- ✓ între criteriul indicat și fapta de discriminare supusă prezentei analize raportul de cauzalitate este evident, refuzul prestării serviciilor de vulcanizare având directă legătură reclamația făcută de către petent cu un an în urmă;
- ✓ dreptul încălcat este dreptul de a beneficia în condiții de egalitate de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

57. În temeiul art. 26 din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 7 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, Colegiul director decide aplicarea sancțiunii contravenționale a avertismentului părții reclamate, având în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene privind sancționarea faptelor de discriminare, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proporționalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege. Colegiul director subliniază în acest sens că trebuie înțeles cu adevărat că scopul sancționării unor fapte care aduc atingere unor drepturi și principii, cum ar fi dreptul la nediscriminare, este în sensul corectării unor asemenea fapte și prevenirii săvârșirii lor în viitor și nu aplicarea neapărat a unei măsuri punitive cum este cea a amenzii contravenționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se admite excepția de necompetență a C.N.C.D., invocată din oficiu de către Consiliu, în conformitate cu O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, raportat la obiectul petiției privind înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării;

2. Aspectele sesizate privind refuzul de acordare a serviciilor de vulcanizare constituie fapte de discriminare, conform prevederilor art. 2 alin. 1 coroborate cu art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

3. Aplicarea sancțiunii contravenționale a avertismentului pentru partea reclamată S.C. PARA CONTROL S.R.L., potrivit art. 26 din O.G nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, coroborat cu art. 7¹ din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

¹ "(1) Avertismentul constă în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale. (2) Avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă. (3) Avertismentul se poate aplica și în cazul în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune."

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile de la comunicare, la instanța de contencios administrativ, potrivit *O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare* cu modificările și completările ulterioare, republicată și *Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ*.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 02.03.2022 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru(online), HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru(online), OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru(online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr.138 / 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Redactată și motivată: CO/SMD
Data redactării: **08.06.2022**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.